

KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund

Nr. 6.

20. Marts 1905.

21. Aarg.

Amalie Skram

er død den 15. Marts. I over tyve Aar har hun været bosat i København og har selv erklæret, at hun ønskede at regnes for *dansk* Forfatterinde. Og saa var hun da utvivlsomt vor største. For vor, som for hele Nordens, Litteratur er det et stort og bittert Tab, at dette Liv blev klippet over, inden det havde naaet at give ud hele sin Rigdom af Erindringer, Erfaringer, Tanker og Følelser. Vi har faaet *meget* i hendes Bøger, men baade hun og vi haabede paa mer. Og nu er det slut — „kun en Stofhob, en Daad, et Navn“.

Reformer i Telegrafvæsenet.

To vigtige Reformer er i den sidste Tid indført for Kvinderne i Telegrafvæsenet: de har af Ministeriet for offentlige Arbejder faaet Tilladelse til at blive i Tjenesten efter indgaaet Ægteskab, samt at deltage i Telegrafvæsenets udvidede Eksamenskursus, til hvilke hidtil kun Mænd har haft Adgang.

Da Lønningsloven af 1889 var for i Folketinget, fik Fr. Bajer indsat følgende Paragraf i den: „Kvinder have lige Adgang med Mænd til at oplæres og ansættes i Statens Tjeneste ved Telegrafvæsenet“, og Meningen med denne Paragraf, at Kvinder skulde have samme Ret som Mænd til alle Stillinger indenfor Telegrafvæsenet, blev yderligere fastslaaet ved Udtalelser af forskellige Folkethingsmænd, deriblandt C. Berg, under Forhandlingerne.

I de følgende Aar foregik Uddannelsen af de kvindelige og mandlige Telegrafmedhjælpere ens. Telegrafbestyreren paa de forskellige Stationer, hvor Medhjælperne var ansatte, forberedte disse i Telegrafteknik til den Eksamen, hvis Bestaaen var nødvendig for at blive fast ansat af Ministeriet. I Aaret 1899 oprettedes Telegrafvæsenets udvidede Eksamenskursus, Telegrafskoler blev oprettede paa Landets to største Telegrafstationer: København og Fredericia, dygtigere Telegraf-

embedsmænd blev ansatte som Lærere, og Eleverne fik kortere Tjenestetid end de øvrige Funktionærer paa Stationerne. Dette var særdeles udmærket — for de mandlige Medhjælpere, de kvindelige fik ikke Adgang, men maatte som hidtil nøjes med den tekniske Uddannelse, Bestyrerne paa de forskellige Stationer, hvor de var ansatte, kunde bibringe dem. Havde de tilfældigvis en Bestyrer, der ikke var særlig teknisk dygtig, maatte de selv se at skaffe sig de fornødne Kundskaber, til Gengæld skulde de nøjes med den gamle, mindre Eksamen.

Hvor lidt denne Ordning stemte overens med Loven, har Administrationen sikkert haft Øje for, idet Paragraffen om lige Adgang ikke fandtes i den Lønningslov, Juul-Rysensteen forelagde Folketinget 1900. Ogsaa i den, der fremkom 1901–02 var Paragraffen udeladt, og først efter skriftlig og mundtlig Henvendelse til Lønningsudvalget fra Dansk Telegrafforening (Dansk Kvindesamfund har ogsaa foretaget Henvendelse til Lovgivningsmyndighederne i denne Anledning) lykkedes det at faa den for Kvinderne saa betydningsfulde Bestemmelse genindsat; men til Trods for dette vedblev Mændene med den store Eksamen, Kvinderne med den mindre.

I denne Anledning indgav Bestyrerelsen for „Dansk Telegrafforening“ December 1903 Ansøgning til Ministeriet om, at Kvinder saavel som Mænd skulde søge den udvidede Eksamen. Denne Ansøgning blev afslaaet.

Det fortjener her at omtales, at de mandlige Telegrafister i Bestyrelsen for dansk Telegrafforening hidtil altid har stillet sig umaaelig velvilligt overfor de kvindelige Kollegers rimelige Krav paa Reformer og altid har støttet dem med Raad og Daad, hvor de har kunnet. Men tilbage til Sagen.

Hvad Fordel kunde Kvinderne nu have af at faa Adgang til den udvidede Eksamen? Jo, Ret til Opnaaelse af overordnede Stillinger. — Telegrafdirektøren har om dette udtalt, at den mindre Eksamen ikke vil være nogen Hindring for, at Kvinder kan opnaa